

PLA DE FOMENT LECTOR

CURS 2021-2022

ÍNDEX

- I. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ D'UN PLA DE FOMENT DE LA LECTURA AL CENTRE
- II. ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA
- III. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS
- IV. CONTINGUTS
- V. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DE LES ACTIVITATS
- VI. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS
- VII. ACTIVITATS DE CENTRE
- VIII. AVALUACIÓ

I.- JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ D'UN PLA DE FOMENT DE LA LECTURA AL CENTRE

Resulta difícil o, si més no, directament absurd, justificar la necessitat d'un pla de foment de la lectura en el centre quan aquest té un caràcter prescriptiu segons es desprén de l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana. L'obligatorietat de la seua elaboració contamina qualsevol altre argument que s'hi poguera adduir. I més encara quan s'observa l'actitud tèbia que les administracions solen practicar pel que fa a la lectura en altres àmbits de la vida social. Poden servir d'exemple l'absència de promoció lectora en els mitjans de comunicació de titularitat pública (amb comptadíssimes excepcions) o la inexistència de potents campanyes publicitàries que intenten reduir el descens dels nivells de lectura de la ciutadania.

Fetes aquestes consideracions inicials, és indubtable que una de les funcions irrenunciables dels centres d'educació pública és iniciar els adolescents en l'hàbit lector, en el desenvolupament d'una sensibilitat artística que inclou, lògicament, la literatura. No és una tasca que els docents puguen dur a terme en solitari sinó que només pot tindre èxit si existeix una percepció social del caràcter inclusiu i imprescindible de l'hàbit lector. I quan s'observa l'entorn i es constata la consagració i l'enaltiment de l'analfabetisme i de l'estultícia que destil·len alguns mitjans de comunicació o l'escassa —o nul·la— importància que alguns pares atorguen a la lectura, es pren consciència de la magnitud de la tasca a realitzar i de les dificultats que s'hauran d'encarar per a assolir alguns èxits que, necessàriament, hauran de ser parcials.

Tothom deu estar d'acord amb l'afirmació que la societat actual, fruit del desenvolupament econòmic i tecnològic dels últims anys, ha creat un desinterés per la lectura literària i, en part, pel llenguatge escrit. El predomini, la facilitat d'accés i el consum ràpid dels continguts audiovisuals fa que les noves generacions rebutgen de manera majoritària la lectura, que és vista com una activitat antiga, que demana tranquil·litat, esforç, paciència i que no ofereix recompensa immediata. Exactament el contrari del que el consumidor troba en plataformes digitals com *Youtube*, *Netflix* o similars. Pel que fa al llenguatge escrit, aquest s'ha potenciat per la seua presència en xarxes socials (*Whatsapp*, *Twitter*, *Instagram*...) i compta amb un fort component d'oralitat. Així, els usuaris solen observar un escàs respecte a les regles ortogràfiques i gramaticals i un rebuig a les produccions i la lectura de composicions més extenses i elaborades. I si se'n fera un seguiment més exhaustiu es comprovaria que els equívocs i malentesos causats per una escassa comprensió lectora augmenten com més va més.

Fa vint anys les habilitats de lectura que es necessitaven per al creixement individual, la participació econòmica i ciutadana eren diferents a les que esperem avui en dia. Saber llegir en el segle XXI es orientar-se en un oceà d'informació, saber arribar a la informació que convé, seleccionar la que interessa, elaborar una perspectiva pròpia i tenir la capacitat d'argumentar les opcions adoptades.

Enric Queralt afirma que sabem de cert que la lectura, en la seua concepció més àmplia, ha esdevingut un bé universal pel qual cal vetlar, perquè tothom assolisca uns nivells prou satisfactoris d'habilitats lectores que li permeten desenvolupar-se plenament. És per això que no ens podem permetre el luxe, com a societat moderna que som, de menystenir cap lector, de no fer tot allò que és a les nostres mans per a aconseguir que els nostres alumnes siguen capaços d'entrar en el món de la lectura ja que, en part, un lector desenganyat i que ha perdut l'interés de conèixer i saber, és una persona més vulnerable enfront dels idearis únics. I això, quan succeeix en alguns dels nostres alumnes representa un dels fracassos més grans del sistema educatiu. Del sistema educatiu i de la societat en el seu conjunt.

Trobar maneres d'interessar els estudiants per la lectura pot ser un dels mitjans més eficaços per promoure el canvi social, és una oportunitat per a l'equitat i la inclusió, ja que les persones amb més competència lectora participen més activament de les societats democràtiques; i nosaltres, com a docents, hem de ser mediadors entre els llibres i els xiquets/es.

II.- ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

La lectura és una ferramenta comuna per a totes les matèries que s'imparteixen en un centre educatiu (com anaven a estudiar si no!), i és la base sobre la qual es construeix l'aprenentatge en les diverses etapes educatives. Resulta inquietant que una part dels nostres alumnes després dels anys d'escolarització primària no sols no gaudeixen del plaer de la lectura sinó que, a més, la rebutgen. És avorrida, un rotllo, demana massa esforç, quantes pàgines té el llibre?, és més divertit un videojoc o veure un vídeo a Youtube... solen ser les respostes quan s'enfronten alguns alumnes al repte de la lectura. És cert que aquesta mancança no és responsabilitat única de l'escola sinó que també es pot aduir que és fruit de la societat actual, de l'entorn, de les prioritats de les famílies o de l'escassa cultura de l'esforç existent en l'actualitat. Però també és ben cert que l'escola és, segurament, l'única instància on poder pal·liar aquestes deficiències.

La lectura és una activitat imprescindible en el desenvolupament de les capacitats bàsiques de l'alumnat. Afecta no sols la comprensió de qualsevol tipus de text escrit (de cara a la formació acadèmica i en la projecció com a persones adultes), sinó que també afecta la seua pròpia capacitat d'expressió, Si es formen individus incapaços de trobar la paraula escaient, sense competència per a construir textos coherents, amb un vocabulari escàs... s'estan formant persones incapaces per fer front als reptes del futur.

Una part de l'alumnat és deficitari en una formació bàsica, ja que s'hi observen mancances generals de comprensió i expressió, tant escrita com oral; deficiències en la recerca i en el tractament de la informació, en la credibilitat de les fonts... Amb aquest pla lector s'espera contribuir a la millora de les capacitats d'expressió i comprensió dels

alumnes, alhora que s'intenta motivar-los i fer que s'interessen per la lectura i que desenvolupen un esperit crític.

Si es considera la lectura com a un instrument d'aprenentatge, cal insistir que l'hàbit lector és el millor mitjà per a seguir aprenent després de l'etapa acadèmica, i és per això que en l'ensenyament secundari s'han de fomentar les bases de la lectura comprensiva. Ja s'ha comentat adés que l'índex de lectura de l'alumnat cau en picat any rere any, amb l'excepció de les lectures obligatòries de les diverses assignatures i no sempre. I si s'és conscient que la lectura és imprescindible en el desenvolupament de les capacitats bàsiques dels alumnes, cal que els docents els estimulen i fomenten en ells aquest hàbit.

El foment de la lectura és la tria d'un conjunt de recursos, d'activitats, tècniques i procediments (abans, durant i després de la lectura) que faciliten el contacte dels alumnes amb els llibres i que permeten l'establiment, desenvolupament i consolidació d'un hàbit lector indispensable per a la formació global de les persones. Converses amb escriptors, lectures de textos a la ràdio, visites a llibreries i biblioteques, confecció de revistes, audicions a internet, recitals de poesia i de contes, realització de *booktrailers*, assistència al teatre, representació de breus obres teatrals... en podrien ser exemples.

D'altra banda, també fora interessant que aquest pla es convertira en un instrument més per a fomentar la participació de les famílies al centre i que els pares realitzaren una labor complementària a la dels docents, participant activament en algun aspecte i motivant els seus fills cap a la lectura; perquè el cànon literari, en paraules de Federico Martín Nebras: "comença amb les cançons de bressol que la mare canta al nouvingut i és al llarg de la primera infantesa quan els pares normalment més acompanyen als seus fills/es amb la lectura de contes, però no acaba en la infantesa aquesta tasca, els pares de la mateixa manera que els docents haurien de continuar oferint recomanacions de lectura, de propiciar situacions que afavoriren la lectura, haurien de ser models de lectura per a ells al llarg de la seua adolescència (...)".

III.- OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

Segons l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

1. Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Desenvolupar les capacitats lectores de l'alumnat, especialment, d'aquelles exigides tant per les distintes modalitats i gèneres textuais, com pels diferents registres lingüístics que han estat elaborats.

5. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
6. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
7. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
8. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arreglats en el pla.
9. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
10. Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.

Es poden resumir tots aquests objectius en tres eixos bàsics:

- Saber llegir (aprenentatge de la lectura). Entés com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora, com una ampliació de la capacitat de llegir i interpretar textos cada vegada més complexos. Una bona competència lectora implica una fluïdesa on no s'haurà de pensar per llegir i es podrà pensar en el que es llegeix. És a dir, saber llegir, comprendre i interpretar textos en diversos formats i suports.
- Llegir per a aprendre (aprenentatge mitjançant la lectura). El paper de la lectura en l'adquisició dels continguts de totes les àrees i de les habilitats i destreses necessàries per a localitzar, avaluar, usar i comunicar la informació de manera efectiva.
- El gust per llegir (l'hàbit lector). Entés com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudi, en la formació del gust personal i en el desig lector propi.

IV.- CONTINGUTS

Els continguts que abastarà aquest pla de foment de la lectura queden compresos en el llistat següent.

- Relació entre llengua oral i llengua escrita.
- El text com a font de plaer, d'informació i aprenentatge, d'enriquiment lingüístic i personal i com a expressió de valors.
- Diversitat de textos.
- Tipologia textual: escrit, oral, visual, etc.
- Estructures pròpies dels diferents tipus de textos.
- La comprensió.
- El vocabulari específic.
- Diverses formes de llegir.
- L'expressió oral.

- Llegir amb assiduitat, consultar el diccionari i repassar regularment certes normes gramaticals.
- Descodificació de textos emprant els coneixements sobre el codi.
- Comprendre textos a partir de les experiències pròpies, sentiments i coneixements.
- Utilització d'estratègies per a resoldre dubtes en la comprensió del text.
- Lectura en veu alta emprant la pronunciació, el ritme i l'entonació adequats al text.
- Resum oral i escrit dels textos.
- Anàlisi, comentari i judici personal sobre els textos.
- Utilització de diverses fonts escrites per a satisfer necessitats d'informació.
- Valoració de la llengua escrita com a mitjà d'informació i de transmissió de cultura.

V.- PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DE LES ACTIVITATS

El present Pla Lector, que abasta tots els nivells al centre, detalla més exhaustivament allò adreçat als alumnes de 1r d'ESO, perquè el centre comença una nova experiència amb ells a partir de l'aprovació d'aquest document: instaurar la lectura individual, silenciosa, diària i de lliure elecció a l'aula. L'experiència dels plans anteriors facilitarà la concepció i desenvolupament d'activitats que dissenyaran en les seues programacions els diferents departaments didàctics. Aquesta iniciativa és hereva de la qual ja es va plantejar el curs passat, però per les circumstàncies sanitàries a causa de la pandèmia de la COVID i el posterior confinament va ser impossible dur-la a terme. Un aspecte positiu que hem de destacar és el paper i la importància que la cultura en general, i la lectura en particular, han tingut durant els mesos en què la societat s'ha vist reclosa a casa.

Enric Queralt indica que la programació en l'horari del centre d'un temps fix, i a poder ser diari, de lectura autònoma ajuda al progrés en les habilitats de lectura, la capacitat de concentració en la construcció de sentit del text i l'hàbit lector dels alumnes. És una estratègia recollida cada vegada per més centres que pot suposar canvis imperceptibles per a cada àrea, però importants per al benefici global de totes. I fins i tot per a la millora de la convivència en el centre. S'hauran d'establir les condicions del temps de lectura: si es pot portar el llibre de casa; si s'ha de triar al centre en els primers minuts de l'activitat; si hi haurà un temps separat de préstec; si cal llegir en silenci, però es pot demanar ajuda al professor; si hi haurà uns minuts finals de recomanacions, etc.

La idea és establir de forma sistemàtica la lectura diària, individual a l'aula durant 30 minuts —temps mínim que recomana Enric Queralt per aconseguir una millora de la comprensió lectora—, acompanyats pel professor de l'hora corresponent.

Durant el curs 20-21, es va implantar als grups de 1r d'ESO i, enguany, s'adheriran els diferents grups de 2n d'ESO.

Els programes donen bons resultats quan els alumnes tenen l'oportunitat veritable de llegir i quan els professors i les professores en són models, és a dir, que els docents també llegeixen. En altres paraules, els professors serem mediadors i dinamitzadors d'aquest procés estimulants-los, oferint lectures i orientant-los. Cada estudiant haurà d'acudir diàriament a classe per a la lectura amb un llibre o qualsevol altra publicació de lliure elecció. Es podran utilitzar llibres en paper o llibre electrònic i de gèneres diversos (novel·la, teatre, poesia, còmic, àlbum il·lustrat, novel·la gràfica...). Segons avancen les sessions l'alumnat podrà rebre recomanacions per part dels docents per a guiar el seu itinerari lector.

El Pla Lector per a 1r i 2n d'ESO es posarà en marxa a partir del mes de novembre. A més, s'ha comunicat el pla a les famílies perquè vetlen perquè els seus fills acudisquen al centre amb el llibre corresponent. S'insistirà molt en el fet que s'acostumen a portar la seua pròpia lectura. De tota manera, les aules compten amb una dotació de biblioteca perquè els alumnes que no hagen portat el llibre puguin disposar-ne d'un altre en la sessió de lectura. Es pretén que cada any calguen menys llibres d'aula i hi haja més compromís per part de la comunitat educativa a portar la seua lectura. Per a aquest efecte, cal que famílies, alumnes i equip educatiu es coordinen i així es construisca un camí comú.

Aquestes sessions de lectura, en principi, són independents de les lectures obligatòries que cada departament pugua establir.

En definitiva, aquest pla desitja que els alumnes adquireixen un hàbit lector i, per a això, el fet que siguin ells qui seleccionen la seua lectura pot ser un bon començament per aconseguir aquest objectiu.

TEMPORALITZACIÓ

El temps de lectura tindrà una seqüència setmanal rotativa, és a dir, cada dia i al llarg de la setmana sencera, la sessió es desenvoluparà sempre a la mateixa hora; a la setmana següent serà durant la sessió justament posterior; a la tercera setmana, la següent en l'horari; i així successivament, tal com es mostra a la proposta de calendari. Amb el nou horari escolar del curs 21-22, la setmana que la lectura siga a 5a hora (12:00-12:55) tots els grups gaudiran de la lectura ja que finalitzen la jornada matinal a les 12:55h o més tard.

Com que des del curs passat (20-21) es va separar el pati de 1r d'ESO de la resta de nivells, 1r i 2n no coincidiran en temps de lectura al llarg de la segona setmana de temporalització del pla de foment lector.

SETMANA 1 1r i 2n d'ESO					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
8:00					
8:55					

8:55	8:55 – 9:25				
9:50					
9:50 -10:10	ESPLAI				
10:10					
11:05					
11:05					
12:00					
12:00					
12:55					

SETMANA 2 1r ESO					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
8:00					
8:55					
8:55					
9:50					
9:50 – 10:10	ESPLAI				
10:10	10:10 – 10:40				
11:05					
11:05					
12:00					
12:00					
12:55					

SETMANA 2 2n ESO					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
8:00					
8:55					
8:55					
9:50					
9:50	9:50 – 10:20				
10:45					
10:45-11:05	ESPLAI				
11.05					
12:00					
12:00					
12:55					

SETMANA 3					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
8:00					
8:55					
8:55					

9:50					
9:50 - 10:10	ESPLAI				
10:10					
11:05					
11:05	11:05 – 11:35				
12:00					
12:00					
12:55					

SETMANA 4					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
8:00					
8:55					
8:55					
9:50					
9:50 – 10:10	ESPLAI				
10:10					
11:05					
11:05					
12:00					
12:00	12:00 – 12:30				
12:55					

SETMANA 5					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
15:05					
16:00					
15:05	15:05 – 15:35				
16:00					
16:00					
16:55					

SETMANA 6					
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
15:05					
16:00					
16:00	16:00 – 16:30				
16:55					

Aquesta temporització i la proposta completa tenen en compte els sis factors que cal complir en tots els projectes de lectura autònoma i silenciosa per tal de resultar efectius: ser sostinguda en el temps; assegurar en cada aula el model del professor com a lector; tindre llibres a mà i temps per a llegir-los (els estudiants han de trobar materials que els interessin); parlar breument del que s'ha llegit com a recomanacions per a altres (i mai des de la perspectiva de les proves de lectura tradicionals) i incloure la lectura a l'horari dels alumnes i dels docents.

VI.- RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS

RECURSOS MATERIALS

Per a la realització d'un projecte com aquest cal posar en marxa nombrosos recursos materials i espais diferents. D'una banda cal considerar la importància del bon funcionament de tots els equips TIC a les aules perquè faça l'alumnat la seua sessió de lectura a l'aula amb música de fons. A més, que la biblioteca del centre funcione com el lloc on proveir-se del material lector per a la dotació de les aules i que l'alumnat dispose d'ella com a espai de lectura. S'ha adaptat un racó de lectura amb mobiliari còmode perquè es cree un ambient favorable relacionat amb el fet de llegir.

D'altra banda, i segons el tipus d'activitat marcat, cada departament pot fer servir el recurs de la biblioteca d'aula, les normes de funcionament de la qual establirà cada departament. Cal recordar que l'aula, a banda de ser el lloc on es realitzaran les lectures, és l'espai idoni per a treballar les activitats de cada departament, tot i que també poden jugar un paper important altres espais del centre on es poden exposar els treballs realitzats, com ara (on per la seua capacitat es poden desenvolupar també xarrades i intervencions de personatges convidats), la biblioteca, el hall, el pati o els corredors.

Finalment, cada setmana es farà una recomanació literària mitjançant cartells pel centre i fent servir l'Instagram de l'institut perquè la difusió arribe a tota la comunitat educativa i la població d'Albal.

RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat en els apartats anteriors, tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. No obstant això, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden ser utilitzats com a dinamització lectora:

- Les famílies, per mitjà de l'AMPA, poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència poguera ser oportuna i/o necessària. A més, existeix la possibilitat de participació fent suggeriments o proposant activitats dins del camp de l'animació lectora.
- Els treballadors de la biblioteca pública de la localitat amb qui es poden realitzar activitats conjuntes i poden assessorar el centre. En concret, l'última setmana de setembre i la primera d'octubre de 2021, està previst que Almudena Francés

conte contes tradicionals en valencià als diferents grups de 1r i 2n d'ESO que s'hi desplacen.

- El personal del gabinet municipal d'educació i cultura, que pot programar activitats que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Els psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que ho necessiten.
- Els escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- Totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.
- Els contacontes o narradors tradicionals, siguen professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Els assessors de formació del professorat.
- El personal de representació i promoció de les editorials.
- El Ministeri de Cultura i Esport, en la seua segona edició, ha acceptat la sol·licitud del centre a participar en les activitats literàries que proposa per als instituts. En concret, ens visitarà la dramaturga Maribel Bayona Sánchez.

ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com ara:

- Els recursos econòmics, sense els quals no es pot planificar correctament cap iniciativa. L'aportació econòmica assignada procedirà, com és lògic, del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions procedents de l'AMPA, de la Conselleria d'Educació, de la dotació d'un projecte presentat en l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.
- Els recursos materials i humans que pot oferir la biblioteca municipal. A més de l'assessorament del personal tècnic, en l'espai físic de la biblioteca pública d'Albal es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza l'Ajuntament, incloses les representacions teatrals o projeccions cinematogràfiques que tenen lloc al saló d'actes de la Casa de la Cultura del poble.
- Els ajuntaments d'Albal i de Beniparrell, dels quals es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics vinculats al pla. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs —convocatòria de concursos de redacció, representacions teatrals, conferències, presentacions de llibres, projeccions de pel·lícules, etc.— per a participar amb l'alumnat o amb el professorat no sols dels dos pobles sinó també d'altres pobles o centres culturals pròxims.
- La web del centre (<https://portal.edu.gva.es/iesalbal/es/centre/>), on els professors poden fer públic el seu projecte i el que estan fent, de manera que, a banda de les famílies i la comunitat educativa, qualsevol se'n pugua assabentar a través de la xarxa.

- Les institucions i/o entitats públiques i privades de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals es pot sol·licitar suport, assessorament i col·laboració, instituts culturals de caràcter local, comarcal, provincial, autonòmic o estatal, etc.
- Les llibreries de l'entorn amb les quals, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interés per al centre, també es poden establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntes sempre que la situació permeta programar-les: visita a la llibreria, fires de llibre en el centre, mercat d'intercanvis literaris, etc.
- Els mitjans de comunicació locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions que es fan del pla de foment lector. A més, hi ha la premsa –en paper o digital–, la ràdio, la televisió i les xarxes socials.
- Les editorials: aprofitar els recursos que ofereixen com ara propostes didàctiques sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.
- Mercat del llibre per a celebrar l'efemèride d'El dia del llibre: intercanvi de llibres per part de l'alumnat, tallers i recitals de poesia...
- Programació de recursos audiovisuals: participació en la gravació d'activitats del centre i de les propostes realitzades pels alumnes: booktubers, booktrailers, fotonovel·les... A la ràdio de centre que s'enceta enguany amb els projectes de 2n, podem fer difusió i animar els companys que llegesquen determinades obres.

VII.- ACTIVITATS DE CENTRE

De forma general, dins del pla es poden realitzar diverses activitats com ara sessions de contacontes, d'iniciació al doblatge, visites d'autors, il·lustradors i actors, animacions, concursos, lectures en veu alta, dramatitzacions, difusió de novetats mitjançant murals, projeccions, jocs lúdics...

La Biblioteca Maite Boscà del centre, reformada l'any passat ofereix ara un espai més amable i acollidor on es pot exercitar l'hàbit lector d'una manera còmoda i silenciosa alhora que acostuma l'alumnat a la necessitat del silenci per a poder concentrar-se en la lectura.

La iniciativa del departament de Valencià i de Castellà de realitzar *booktrailers* (una mena de tràiler sobre un llibre determinat), o *booktubes* (vídeo en el qual una persona dona la seua opinió sobre un llibre), la creació de fotonovel·les, així com dels projectes monogràfics de les lectures recomanades, poden encoratjar algunes persones a llegir el llibre promocionat.

Consolidar la celebració del DIA DEL LLIBRE i la FIRA DEL LLIBRE dedicant, almenys, una jornada a trobades amb autors i a la realització de treballs per part dels alumnes, que s'exposaran en la biblioteca i corredors del centre.

Cal recordar de nou que el domini de la lectura és una de les competències claus que, segons el Consell d'Europa, totes les persones han d'aconseguir en acabar

l'ensenyament obligatori. Així mateix presenta objectius generals que tenen a veure amb la lectura com a font bàsica per a accedir al coneixement personal, al patrimoni cultural i social de l'exercici de la ciutadania. L'accés a la lectura es contempla com a una eina per a enfortir la democràcia i les llibertats i finalment, com un exercici de plaer intel·lectual.

També cal destacar que, encara que la major part de les activitats encaminades al desenvolupament d'aquest pla utilitzaran el suport imprés, no s'oblida l'ús de les noves tecnologies i l'aprofitament que eines com Internet ofereixen tant per a la cerca d'informació com per a la comunicació amb altres persones.

Per a la difusió de resultats l'IES Albal disposa d'un espai web a Mestre a Casa on la pràctica totalitat de les activitats organitzades pel professorat, pel centre, per l'AMPA o l'alumnat queden reflectides puntualment; a més, tots els documents oficials de gestió (PEC, Reglament de Règim Intern, Pla de Normalització Lingüística, etc.) són de lliure consulta en obert. Conseqüentment, d'acord amb la política de comunicació del centre, tota la documentació generada pel pla de foment de la lectura obtindrà visibilitat efectiva mitjançant aquesta plataforma web.

Aconseguir una bona difusió de les activitats realitzades serà una mesura de l'èxit aconseguit i, per tant, s'intentarà fer visibles la major part de les accions empreses en el marc del pla, fonamentalment amb les famílies, que en tot moment han d'estar informades de la seua execució perquè són protagonistes i actors fonamentals per aconseguir l'èxit final de moltes iniciatives.

VIII.- AVALUACIÓ

En finalitzar el curs es realitzarà l'avaluació final del Pla de Foment de la Lectura del centre mitjançant diferents enquestes o altres eines d'avaluació que s'inclouran en la memòria del centre i en la qual s'analitzaran tots els aspectes i que servirà com a punt de partida per a millorar el pla de lectura de cara al curs pròxim.

Es valoraran els següents aspectes:

A. Objectius del pla

- Estan ben formulats: són clars i concisos?
- S'adeqüen a la capacitat dels alumnes en els diferents cicles?
- És correcta la seua seqüenciació?

Objectius del centre i del professorat

- Estimulen i desenvolupen en l'alumne la necessitat i el plaer per llegir?
- Incorporen la pràctica de la lectura en les programacions didàctiques de les distintes àrees?
- Programen activitats lúdiques i divulgadores destinades a l'alumnat?
- Potencien l'ús de la biblioteca del centre i de la municipal?
- Elaboren el cànon literari per a recomanar en els diversos nivells educatius?

- Fomenten l'ús de la biblioteca escolar com a espai dinàmic per al desenvolupament de la competència lectora?
- Informen els alumnes de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura: fires del llibre, llibreries, biblioteques municipals...?
- Atenen a la diversitat i a la inclusió dels alumnes mitjançant les lectures?

Objectius del alumnat:

- S'inicien en l'ús de la biblioteca?
- Aprenen hàbits de respecte i cura envers els llibres i la biblioteca de aula?
- Creen i consoliden la necessitat de constituir i formar la seua biblioteca personal?
- Gaudeixen de la lectura?

B. Continguts

- S'adeqüen als objectius proposats?
- Estan ben distribuïts entre els diferents cicles, evitant llacunes en les programacions d'aula?

C. Estratègies metodològiques

- Facilita l'adquisició dels aprenentatges en un percentatge alt d'alumnes?
- Rendibilitza esforços en els aprenentatges i motiva els alumnes en el seu procés educatiu?
- Es trien bé les estratègies per a diferents propostes: accessibilitat de material, tipus de material, organització de la classe, agrupacions de treball, presentacions, exposicions, etc?

D. Activitats

- Són adequades a la capacitat dels alumnes i impliquen superació en les adquisicions? (és a dir, que els mateixos alumnes vegem els resultats positius de la seua dedicació).
- No són massa repetitives, per evitar caure en la monotonia?
- És factible que es duguen a terme activitats que no sempre es correlacionen amb exigències escolars? Sobretot en lectures de llibres, creacions pròpies, exposicions, etc. que es facen pel pur plaer d'accedir a altres codis.

Ítems que es poden avaluar

A) La comissió coordinadora

S'ha reunit durant el curs per al Pla lector?	si/no Recompte de les actes
S'han contemplat canvis en la seua configuració?	si/no Revisió dels acords

S'ha consensuat la creació/renovació del pla?	si/no Enquesta de valoració
---	-----------------------------

B) Actuacions de foment de la lectura

S'han fet activitats relacionades amb la lectura?	Nombre d'activitats
S'ha organitzat alguna activitat de foment de la lectura en el marc de les activitats extraordinàries?	sí o no / Nombre de les activitats
S'han proposat idees noves per a fomentar la lectura?	Sí o no. Quines
Com han estat els diversos tallers proposats	Resum

C) Foment de la lectura per departaments

Quantes i quines activitats s'han organitzat per assignatura?	Nombre d'activitats i tipus
Valoració subjectiva del professorat implicat	Breu memòria final
Nombre de professors i assignatures que s'han implicat	Estadística

D) Organització d'activitats especials

S'han organitzat conferències d'escriptors, eixides amb motiu del foment de la lectura (conferències, obres de teatre, etc.)?	Nombre d'activitats i breu descripció
---	---------------------------------------

E) Grau de satisfacció alumnat/professorat

Què pensa l'alumnat de les actuacions relacionades amb el món de la lectura?	Enquesta qualitativa
Què pensa el professorat de les actuacions relacionades amb el món de la lectura?	Enquesta qualitativa

F) Biblioteca

S'ha visitat la biblioteca amb acompanyament del professorat ?	si/no
S'ha visitat la biblioteca a títol individual ?	si/no
S'han fet activitats de foment lector des de la biblioteca?	Resum

G) Actuació a les famílies

S'ha donat informació a les famílies sobre el pla de foment de la lectura?	si/no
Se'ls ha convidat a alguna activitat en concret? Hi han participat?	si/no
Com ha col·laborat l'AMPA?	Nombre d'aportacions

Bibliografia

En línia, llegir i escriure a la xarxa, Daniel Cassany. Ed. Graó.

La lectura al centre. Llegir (i escriure) llibres, pantalles i documents en el Pla de lectura de centre, Gemma Lluch. Ed. Bromera. Alzira. 2012.

Mal de escuela, Daniel Pennac. Ed. Debolsillo Contemporánea.

Como una novela, Daniel Pennac. Ed. Anagrama.

Llegir, més enllà de les lletres. Interioritats de didàctica de lectura, Enric Queral. Ed. Pagès editors. Lleida. 2012.

Albal, novembre de 2020